

2. Előleges jelentés az erd. muzeum-egylet igazgató-választmányának megbízásából az 1884-ik év nyarán tett chiropterologiai gyűjtések eredményéről.

A nagyszombati zoológ Bielz A. 1856-ban „Fauna der Wirbelthiere Siebenbürgens“ címen közölt művében összeállította Erdély faunájának általa s az irodalmi adatokból ismert Gerinczeseinek névjegyzékét s ezek között természetesen az Emlősöknek egyik igen érdekes rendjét képező Denevérekét is. A nevezett bűvár adatai szerint Erdély faunájából 1856-ig a következő denevér-fajok voltak ismerve.

I. Család. *Rhinolophidae*.

Genus, *Rhinolophus* Geoffroy.

1. Faj. *Rhinolophus ferrum equinum*, Schreb.
2. „ *Rhinolophus Hipposideros*, Bechst.

II. Család. *Vespertilionidae*.

Genus, *Vespertilio* L.

3. Faj. *Vespertilio murinus*, Schreb.
4. „ *Vespertilio Daubentonii*, Leisler.
5. „ *Vespertilio serotinus*, Schreb.
6. „ *Vespertilio noctula*, Schreb.
7. „ *Vespertilio Schreibersii*, Natterer

¹⁾ Dr. Koch Antal „Ásvány és közzettani közlemények Erdélyből. M. tud. Akad. Ért. a természettud. köréből. 1878. VIII. kt. X. sz. 8.

8. „ Vespertilio pipistrellus, Schreb.

Genus Plecotus, Geoffroy.

9. Faj. Plecotus auritus, L.

A felsorolt kilencz fajnak pontos lelőhelyei is adva vannak, melyek közül leggyakrabban említettek Déva, Szerdahely, Nagy-Szeben, Fogaras, Segesvár, Dobra, az almási barlang, de ezen kívül egyik-másik faj általános elterjedésünek is jeleztek.

Miután a fent említett bűvár után napjainkig még senki sem foglalkozott Erdély denevérfajainak részletesebb tanulmányozásával és összegyűjtésével, a mult 1884. évben elhatároztam, hogy az 1856-ban elejtett fonalat felveszem s a mennyire módomban és tehetségemben fog állani, összegyűjtöm és illetőleg tanulmányozom Erdély denevér faunáját. Kitzűzött feladatomban nagyobb anyagi áldozatok nélkül kivihető nem lévén, a tudomány és főleg Erdély természetráji ismeretének érdekében a mindig legáldozatkészebb erdélyi országos muzeum-egylethez folyamodtam anyagi támogatásért, a melynek Igazgató-választmánya kérésemre azt a legnagyobb előzékenységgel adta meg.

Gyűjtéseim és tanulmányaim területétől ugyan az egész Erdélyt felvettem, de miután csak némileg is kielégítő eredményre jutásom egy helyen való hosszabb idei tartozkodásomat tette szükségessé, csupán a következő lelőhelyeket sikerült meglátogatnom:

Kis-Nyires (Szolnok-Dobokamegye.)	Kolozsvár sz. kir. város.
Zilah (Szilágymegye.)	Tövis (Alsó-Fehérmegye)
Arapataka (Háromszékmegye.)	Alsó-Szöcs (Szolnok-Dobokamegye.)
Homorod-Almás (Udvarhelymegye.)	Ormány (Szolnok-Dobokamegye.)
Sobórsin (Aradmegye)	Egerpatak (Háromszékmegye.)
Déva (Hunyadmegye.)	Brassó sz. kir. város.
Nagy-Enyed (Alsó-Fehérmegye.)	Kolozsmonostor (Kolozsmegye.)
Szamosujvár (Szolnok-Dobokamegye.)	Deés (Szolnok-Dobokamegye.)
Toroczkó-Szt-György (Torda-Ar.-megye.)	Semesnye (Szolnok-Dobokamegye.)
Sinafalva (Szolnok-Dobokamegye.)	Pürkerecz (Brassómegey.)

A felsorolt 20 lelőhelyen hosszabb- vagy rövidebb idei tartozkodásom alatt gyűjtött denevér-fajok a következők:

I. Család. *Rhinolophidae*.

Genus *Rhinolophus*, Geoffroy.

1. Faj. *Rhinolophus unihastatus*, Geoffroy.

Leleőhelyek: Kolozsvár, Gyulafehérvár, Zilah,

2. Faj. *Rhinolophus bilastatus*, Geoffroy.

Lelõhelyek: Kolozsvár, Árapataka, Torozzkó-Szt-György.

II. Család. *Vespertiliones*.

Genus. *Vesperus*, Fitzinger.

3. Faj. *Vesperus discolor*, Natterer.

Lelõhely: Kolozsvár.

Genus. *Noctulinia*, Fitzinger.

4. Faj. *Noctulinia Noctula*, Schreb.

Lelõhelyek: Sinafalva, Nagy-Enyed, Szamosujvár, Kolozsvár, Zilah, Gyulaféhérvár.

Genus. *Vesperugo*, Fitzinger.

5. Faj. *Vesperugo marginatus*, Cretschm.

Lelõhely: Kolozsvár.

6. Faj. *Vesperugo pipistrellus*, Schreb.

Lelõhelyek: Gyulaféhérvár, Kolozsvár, Deés, Zilah.

7. Faj. *Vesperugo Nathusii*; Blas. Keysl.

Lelõhelyek: Kolozsvár, Zilah.

8. Faj. *Vesperugo Kuhlii*, Natterer.

Lelõhely: Kolozsvár.

Genus. *Miniopterus*, Kuhl.

9. Faj. *Miniopterus Schreibersii*, Kuhl.

Lelõhelyek: Kolozsvár, Soborsin, Déva, Homorod-Almás, Tapolczai barlang (Borsodmegye.)

Genus. *Vespertilio*, Fitzinger.

10. Faj. *Vespertilio Daubentonii*, Leisler.

Lelõhely: Kolozsvár.

Genus. *Myotis*, Fitzinger.

11. Faj. *Myotis ciliata*, Blasius.

Lelõhely: Kolozsvár.

12. Faj. *Myotis Nattereri*, Kuhl.

Lelõhely: Kis-Nyires.

13. Faj. *Myotis Bechsteinii*, Leisler.

Lelõhely: Kolozsvár.

14. Faj. *Myotis murina*, Leisler.

Lelõhelyek: Kolozsvár, Kis-Nyires, Zilah, Pürkerecz, Egercspatak.

Genus *Plecotus*, Geoffroy.

15. Faj. *Plecotus auritis* L.

Lelőhelyek: Kolozsvár, Szamosujvár, Zilah, Kolozsmonostor, Ormány, Egerespaták, Árapataka, Brassó, Gyulafehérvár, Deés, Semesnye, Kis-Nyires.

A felsorolt 15 törzsalakon kívül azonban sikerült még pár igen érdekes, új és az erdélyi denevér faunára jellemző varietásokat is feltalálnom, melyek a következők:

- 1) *Rhinolophus unihastatus*, Gefroy.
var. *Homorodalmásiensis*, Daday.

Lelőhely: Homorodalmási barlang, Udvarhelymegyében.

- 2) *Rhinolophus bihastatus*, Geoffroy.
var. *Kisnyiresiensis*, Daday.

Lelőhely: Kisnyiresi barlang, Szolnok-Doboka megyében.

- 3) *Vesperusserutinus*, Daubenton
var. *transylvanus*, Daday.

Lelőhely: Alsó-Szöcs Szolnok-Dobokamegyében és Tövis Alsó-Felhémegyében.

Ez új varietásoknak részletesebb ismertetését ahhoz való jogomnak fenntartásával azonban ezúttal mellőzöm s csak annyit jegyzek itt meg, hogy a 15 törzsfaj s a 3 új varietás a leelőhelyek mindenikéről borszeszbe téve az erdélyi orsz. muzeum-egylet állattárának gyűjteményében van elhelyezve.

Összehasonlítva az általam gyűjtött és felsorolt denevérfajok névjegyzékét a *Bielz A.* által közölt névjegyzékkel, kiténik az, hogy *Bielz A.* csupán egyetlen oly fajt említ, a melyet én nem találtam meg, nevezetesen a *Vesperus serotinus*-t, Daubenton; míg ellenben én gyűjtéseim által a következő denevér-fajokat mutathatom fel Erdély faunájából, mint eddig ismeretleneket:

Rhinolophus unihastatus, var. *Homorodalmásiensis*, Daday.

Rhinolophus bihastatus, var. *kisnyiresiensis*, Daday.

Vesperus discolor, Natterer.

Vesperus serotinus, var. *transylvanus*, Daday.

5. *Vesperugo Kuhlii*, Natterer.

Vesperugo Nathusii, Blas. Keysl.

Vesperugo marginatus, Cretschm.

Myotis ciliata, Blas.

Myotis Nattereri, Kuhl.

10. Myotis Bechsteinii, Leisler.

Eltekinítve az új varietásoktól legérdekesebb a *Vesperugo marginatus*, Cretschm. faj, a mely mint határozott déli alak ez ideig csupán a középtenger parti tartományaiából volt ismeretes s az erdélyi lelőhelye eddig az egyedüli legészakibb.

A közölt adatokkal számot adtam múlt 1884. évi gyűjtéseim eredményéről, de világért sem adtam kimerítő jegyzékét Erdély denevérfaunájának s a további kutatások bizonyára még több érdekes fajnak megtalálására fognak vezetni.

Dr. Daday Jenő.